

Kursplan för

Yrkesmedicin, 7.5 hp

Occupational Medicine, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2012.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT12 , HT14 , VT16 , HT17 , HT19 , HT21 , HT23 , HT24

Kurskod	3AH012
Kursens benämning	Yrkesmedicin
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Arbete och hälsa
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Väl godkänd, godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutet för miljömedicin
Beslutande organ	Programnämnd 5
Datum för fastställande	2012-04-25
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2012

Särskild behörighet

Särskild behörighet: Sjuksköterskeexamen om 180 hp eller kandidatexamen i omvårdnad samt minst två års yrkeserfarenhet efter slutförd utbildning. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande Svenska B och Engelska A (med lägst betyget Godkänd).

Mål

Efter kursen skall studenten kunna:

- beskriva viktiga kemiska, fysikaliska och mikrobiologiska agens och deras betydelse för utveckling av ohälsa i arbetslivet
- analysera arbeten och arbetsplatser ur ett yrkesmedicinskt perspektiv avseende risk för ohälsa och nedsatt arbetsförmåga i allmänhet men även för individer med särskild känslighet
- planera yrkesmedicinskt lämpliga preventiva och andra riskreducerande åtgärder både på individ-, arbetsplats- och organisationsnivå samt kritiskt kunna analysera och värdera metodernas fördelar och begränsningar
- beskriva arbetsmiljölagstiftningens olika krav och rekommendationer, speciellt avseende medicinska kontroller, samt kunna planera, dokumentera och kommunicera lämpliga kontrollprogram med beaktande av kvalitetssäkringskrav
- beskriva relevanta yrkesmedicinska forskningsrön och kritiskt värdera dessa i syfte att arbeta med

evidensbaserade metoder

Innehåll

Huvudinnehållet i denna kurs omfattar hälsorisker till följd av exponering för kemiska, fysikaliska och mikrobiologiska agens i arbetslivet. Detta kan delas upp enligt följande:

- förekomst (gaser, ångor, partiklar, damm/rök, vibrationer, buller, joniserande och icke-joniserande strålning, inomhus-/omgivningsklimat etc)
- kortsiktiga och långsiktiga hälsorisker (förgiftningar, cancer, lungsjukdomar, hudskador/sjukdomar, allergi/överkänslighet, vibrationsskador, bullerskador, ögon-/synskador, köld / värmeskador etc)
- förebyggande åtgärder på individ-, arbetsplats- och organisationsnivå inklusive personlig skyddsutrustning
- den gravida eller ammande arbetaren och andra med särskild känslighet

Dessutom läggs stor vikt vid lagstadgade Medicinska kontroller i arbetslivet, då dessa utgör en viktig grund för företagshälsovårdens arbete.

Arbetsformer

Undervisningen utgörs av en kombination av distansutbildning och schemalagd campusundervisning. Undervisningsformerna vid campusundervisningen omfattar föreläsningar, seminarier och grupparbeten. För att ge studenterna chans till reflektion avslutas campusdagar med summering och diskussion kring dagens aktiviteter. Distansundervisningen omfattar litteraturstudier, grupparbeten, individuella fältstudier etc. Kursledningen finns tillgänglig under distansundervisningen.

Vid campusundervisningen är närvaro obligatorisk.

Examination

Examination sker genom en individuell, skriftlig hemtentamen samt skriftliga individuella inlämningsuppgifter med efterföljande muntlig redovisning. Examinationen av inlämningsuppgifterna bedöms utifrån såväl skriftligt innehåll som muntlig presentation.

Betygsskalan är Underkänd/Godkänd/Väl godkänd. För att få betyget Godkänd på kursen fordras Godkänt betyg på den skriftliga hemtentamen, de skriftliga inlämningsuppgifterna samt den muntliga redovisningen. Alla skall vara inskickade inom avsatt tid. För att få betyget Väl godkänd på kursen fordras dessutom Väl godkänt betyg på den skriftliga hemtentamen.

Obligatorisk närvaro

För att få betyget Godkänd/Väl godkänd krävs närvaro vid obligatoriska undervisningstillfällen (campusundervisningen). Kursledaren bedömer om och i så fall hur frånvaro kan kompenseras. Innan student deltagit i obligatoriska undervisningstillfällen eller kompenserat frånvaro i enlighet med kursledarens anvisningar rapporteras inte studentens kursresultat i LADOK.

Begränsning av antal provtillfällen

Studenten har rätt att delta i sex provtillfällen. Om studenten ej är godkänd efter fyra provtillfällen uppmanas denna att uppsöka studievägledaren.

Som provtillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Blank eller för sent inskickat prov räknas som provtillfälle.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen.

Efter varje kurstillfälle kommer det att erbjudas minst sex tillfällen för examination. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning samt utifrån utvärderingsrutiner inom magisterprogrammet i arbete och hälsa.

Kursen ges på svenska.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur / Mandatory literature

Arbets- och miljömedicin

Edling, Christer

3. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 391 s.
ISBN:978-91-44-05399-8 LIBRIS-ID:11738087
Kapitel: 1-6, 11-14, 16-21 (225 sidor)

[Sök i biblioteket](#)

Fregert, Sigfrid

Yrkes- och miljödermatologi

2., [uppdaterade och omarb.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2011 - 384 s.
ISBN:978-91-44-04251-0 LIBRIS-ID:12285540
Kapitel: 1, 2, 4, 5, 8, 9, 11, 13, 14 (185 sidor)

[Sök i biblioteket](#)

Arbetsmiljöverkets författningssamling (<http://www.av.se/lagochratt/afs/>)

- Medicinska kontroller i arbetslivet AFS2005:6 (ca 90 sidor)

- Kemiska arbetsmiljörisiker AFS2011:19 (ca 50 sidor)

Ytterligare litteratur i form av tex. vetenskapliga artiklar, rapporter och föreskrifter kan tillkomma.

Rekommenderad litteratur / Recommended literature

Syn och belysning i arbetslivet

Prevent, 2012

ISBN:978-91-7365-148-6 LIBRIS-ID:13284186

[Sök i biblioteket](#)

Arbetsmiljöverkets författningssamlingar (<http://www.av.se/lagochratt/afs/>)

Se kurswebben för vidare information om vilka samlingar som är aktuella.

Publikationer från Arbetsmiljöverket. <http://www.av.se>

Se kurswebben för vidare information om vilka publikationer som är aktuella.

Arbetsmiljöverkets temasidor. <http://www.av.se/teman>

Se kurswebben för vidare information om vilka sidor som är aktuella.

Övrig litteratur /Other literature

Arbetslivsfysiologi

Toomingas, Allan; Mathiassen, Svend Erik; Wigaeus Tornqvist, Ewa

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 373 s.

ISBN:978-91-44-04626-6 LIBRIS-ID:11200722

[Sök i biblioteket](#)

Prevents publikationer <http://www.prevent.se/sv/Webbshop/Visa-hela-utbudet-A-O/>

Se kurswebben för vidare information om vilka publikationer som är aktuella.

FaR Fysisk aktivitet på recept. Statens Folkhälsoinstitut

http://www.fhi.se/templates/Page____10010.aspx

FYSS Fysisk aktivitet i sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling. Statens Folkhälsoinstitut; 2008, <http://www.fyss.se> .

Hassi J, Mäkinen T, Holmér I, Påsche A, Risikko T, Toivonen L, Hurme M (red). Handbok för kallt arbete Stockholm: Arbetslivsinstitutet; 2002 (110 sidor).

Rehfish P & Wålinder R. ABC om vibrationsskador.

http://www.lakartidningen.se/store/articlepdf/1/11343/LKT0907s439_442.pdf

Torén K, Brisman J. KOL också en yrkessjukdom. Läkartidningen 2007 nr 48 sid 3656-8.

Westerholm, P. (red.) Arbetssjukdom - skadlig inverkan - samband med arbete. Ett vetenskapligt underlag för försäkringsmedicinska bedömningar (sju skadeområden). Andra utökade och rev. utgåvan. Arbete och Hälsa 2002:15. Arbetslivsinstitutet; 2002 (274 sidor).

http://www.medicine.gu.se/avdelningar/samhallsmedicin_folkhalsa/amm/publikationer/aoh/

Faktablad från Arbets- och miljömedicin i Stockholm <http://www.folkhalsoguiden.se>

Se kurswebben för vidare information om vilka faktablad som är aktuella.